

ČERNAVAN

Občasník OÚ Černava

Vážení spoluobčané!

Milí a vážení spoluobčané,

jako každý rok i nyní Vám chceme podat zprávu o dění v naší malebné obci. Tento rok je ale výjimečný, okolnosti nepřály a nepřejí společenskému životu, na který jsme u nás zvyklí a pyšní. Všichni jistě chápou, že nepříznivé dopady, které nás provázejí, je třeba respektovat a vydržet, aby po čase bylo líp. Někteří si čas nucené izolace krátí nezvykle pečlivým úklidem domu v naději, že to Ježíšek ocení, my ostatní to nepřeháníme, protože nečekané návštěvy, které jsou ideální motivací bleskového úklidu, teď opravdu nehrozí a jak vychází najevo, přehnaná čistota snižuje odolnost imunitního systému. Sterilizujme tedy kliky a koupelny, cvičme, jezme zdravě, učme děti vyjmenovaná slova a stařečky sjíždět internet, ale hlavně neztrácejme humor a naději a mějme se rádi.

Obsah

Společenská kronika	3
Jubilanti.....	3
Smutné zprávy.....	4
Narození	5
Sloupek kronikáře	5
Vývoj školství v naší obci.....	5
Co se událo od posledního vydání Černavanu	6
Kontakt na revize kotlů.....	7
Upozornění před zimou	7
Realizace akcí roku 2020	8
Žádosti	9
Povinné označení domů	9
Upozornění k odstranění a okleštění stromoví a jiných porostů	9
Plán aktivit na rok 2021	9
Slovo na závěr.....	9

Společenská kronika

Jubilanti

Ve druhé polovině letošního roku oslavili nebo oslaví významná životní jubilea:

German Maljanovský, Milan Navrátil, Oldřich Zálešák, Miroslav Považaj, Ladislav Valenta, Jaroslava Zálešáková, Milena Částková, Josef Hildebrant, Miloslava Kotenová.

Všem jmenovaným přejeme v této nelehké době pevné zdraví tělesné i duševní a spokojenost v kruhu nejbližších.

Omlouváme se, že nyní musíme omezit pravidelné návštěvy našich jubilantů a předání drobných pozorností a gratulací probíhá bezkontaktně.

Je nám ctí seznámit vás se vzácným jubileem, které se obzvláště v dnešním moderním pojetí partnerského soužití stává unikátním. Když už se mladí ke svatbě rozhodnou, mladí už moc nejsou.

Léta páně 1960 se ale naši vzácní spoluobčané Jaroslava a Oldřich Zálešákové nebáli do toho praštit a letos v neuvěřitelné kondici, při plném vědomí a svědomí, oslavili 60 let společného života – diamantovou svatbu! A že to bylo soužití, které by bez tolerance, vzájemné úcty a lásky

nepřestálo tolik let, je nesporné. Jaruška díky své střídmosti, trpělivosti a nadhledu tak mohla spojit oslavu výročí svatby s oslavou neuvěřitelných a v jejím případě záviděníhodných 90.narozenin. Gratulujeme!

Oba spolu vydrželi v radosti i starosti, ve zdraví i v nemoci a my jim přejeme další kulaté výročí.

Dalšími svatebními jubilanty jsou letošní oslavenci zlaté svatby manželé Věra a Václav Křížovi.

Jsou spolu teprve padesát let, tak rychle to uteklo, i když pro ostatní je to těžko dosažitelná meta. Oslavili své výročí v širokém kruhu rodinném, o jehož početnost se péčí a výchovou tří dětí zasloužili.

Přejeme jim, aby ve zdraví a spokojenosti našetřili na diamanty pro příští oslavu.

Smutné zprávy

Bohužel i tato rubrika došla v letošním roce svého naplnění a to měrou nešťastně vysokou.

S úctou a lítostí budeme vzpomínat na zesnulé, kteří opustili naše řady:

Jiřinu Poživilovou, Jiřinu Szencziovou, Josefa Průšu, Jana Jelínka, Miroslava Kafku, Dagmar Geislerovou a Otakara Rindu.

Čest jejich památce.

Řadu našich zesnulých spoluobčanů rozšířili v tomto roce i domestikovaní chataři pan Vozár, pan Jiří Huk a naše bývalá spoluobčanka Eva Ondičová. I oni byli součástí naší obce a patří jim naše vzpomínka.

V této době se z pochopitelných důvodů poslední rozloučení se zesnulými koná v úzkém kruhu rodinném. S dovolením pozůstalých máme možnost seznámit vás s netradičním pojetím tohoto obřadu, který se konal 27. září u naší zvoničky v Rájci. Manžel a dcery paní Jiřiny Szencziové zde připravili dojemné a důstojné rozloučení rodiny, blízkých a smutečních hostů se zesnulou. Zvonička se tak opět stala průvodcem důležitých životních okamžiků našich občanů.

Narození

Je obzvláště povzbuzující, že přišla na svět další miminka, která posílí řady našich obyvatel. Můžeme tak představit nové občánky Rozárii Šimkovou, Patrika Gábora a Viktorii Svátkovou.

Přejeme jim i jejich rodičům pevné zdraví a šťastný život v kruhu rodinném.

Těšíme se, že příští rok, kdy plánujeme vítání občánků, budou slavnostně zařazeni mezi nás.

Všem přejeme štěstí a zdraví.

Sloupek kronikáře

Vývoj školství v naší obci

Císařským patentem Marie Terezie byla v roce 1774 v Čechách uzákoněna povinná školní docházka pro děti od 5 do 12 let. V našich podmínkách probíhala výuka zpočátku v domech větších sedláků, kde se tísnilo v jedné místnosti i několik desítek dětí. Vyučujícími byli většinou vysloužilí vojáci, kaplani, pomocní učitelé. Část platu dostávali v penězích od obce, část v naturáliích (vejce, obilí, dřevo) od sedláků. Dle vyprávění místních rodáků, zejména Rudolfa Hausera st., byl první školou v Rájci někdy v 1. polovině 19. století domek č.p.45. Od roku 1886 do 14.10.1904 byli žáci vyučováni v 1. – 3. třídě v Kobelci, v budově školy, která sloužila i pro školní obce Černava a Rájec. Chodilo sem až 90 dětí. 15.10.1904 byla slavnostně otevřena nově postavená Obecní škola v Černavě č.p.78. Náklady na její výstavbu činily 20 000 zlatých, které obci zapůjčila Centrální banka v Praze, a ještě v roce 1937 zde byl evidován dluh ve výši 6 683 Kč. Do roku 1906 probíhala v černavské škole výuka v jednotřídce, poté ve dvoutřídce pro 1.-4.ročník. Měšťanskou školu pak navštěvovaly děti v Nejdku. V Rájci stála škola v prostoru dnešního dětského hřiště až do roku 1945. V padesátých letech byla jako demolice zlikvidována. Škola v Kobelci byla zrušena v letech 1900-1905.

Černavská škola měla až 90 žáků. Vyučovacím jazykem byla němčina. Řídící učitel Josef Kern zde působil až do své penze v roce 1934. V letech 1918-1945 se zde vystřídali učitelé:

Eduard Seigert, Marie Hukmannová, Franz Ullmann, Anna Hauerová, Barbora Stroblová, A.Brandl a další. V době pádu Rakousko-Uherska, vzniku Československa a konce 1. světové války nedošlo ve škole k zásadním změnám. Na stěnách se vyměnily portréty panovníka za prezidenta T.G.Masaryka, přišly nové osnovy a výklad dějin. Učitelský sbor a němčina zůstaly. Slavilo se výročí narození T.G.M. a vzniku nové samostatné republiky.

V letech hospodářské krize 1930-1937 dostávalo ve škole až 65 dětí zdarma polévku, pro mladší bylo i mléko. V té době měla Černava 500-600 obyvatel a škola 70-90 žáků. Rájec s Kobelcem byly samostatné obce. Měly vlastní školu a spolu až 900 německy mluvících obyvatel. V roce 1945, po ukončení 2.sv. války, se opět vyměnily portréty na stěnách a odtud pak prezident Edward Beneš shlížel na pozměněné osnovy a výklad dějin. Převážná část obyvatel byla odsunuta a do opuštěných domů přicházeli přistěhovalci z vnitrozemí, Slovenska, Slezska i Maďarska. V Černavě ale škola obnovena nebyla a děti musely docházet do Tatovic. Část uvedených sdělení je čerpána z vyprávění pamětníků Oldřicha Zálešáka a Bedřicha Surého st., kteří sem přišli s rodinami jako třináctiletí v roce 1946.

Škola v Černavě obnovila svůj provoz až v září 1947. Výuka probíhala v češtině a v r.1949 sem přešli i žáci z Tatrovic a Rájce, kde byly školy zrušeny. V roce 1952 byla zde ZDŠ (základní devítiletá škola) dvojtřídní s 41 žáky v 1.-4. ročníku. Od roku 1970 byla jednotřídní pro 1.-3. ročník. Řídícím učitelem –ředitelem byl dlouhá léta Jaroslav Prášil a na škole se střídalo mnoho učitelů a učitelek. Např. v letech 1954-58 Jaroslav Kolář, 1955 Evžen Battek, dále Václav Tesárek, Karel Soukup, František Doula, sl.Buriánová, Kněžínková, Jílková, Vydrová a další. Někteří učitelé byli také hudebníci.

Pan Prášil hrál na housle žákům ve škole a občas nám tóny jeho houslí zpříjemňovaly pobyt v hospodě. Byl uznávaným a oblíbeným pedagogem zejména pro žáčky 1.třídy, protože zastával Komenského metodu „Škola hrou“. Byl nepřetržitě ředitelem ZDŠ v Černavě od roku 1952 do jejího zrušení (pro nedostatek žáků, kdy klesl jejich počet pod 5) v roce 1977. Někteří naši žáci přešli tehdy do ZDŠ v Suché k učitelským legendám – manželům Jaroslavu a Blance Plasovým. Za rok však i tato škola byla zrušena a všichni nastoupili do ZDŠ Nejdek, nám. Karla IV. V té době již bylo autobusové spojení do školy, kromě docházení na zájmové kroužky, vyhovující. Budova od té doby již bývalé ZDŠ č.p.78 v Černavě byla dána do užívání Okresnímu muzeu v Karlových Varech a sloužila jako depozitář. V roce 2010 byla obci vrácena a v roce 2015 byla nově po rekonstrukci otevřena jako Dům seniorů s osmi bytovými jednotkami. Tak došlo ke generační výměně uživatelů této budovy. Žáky vyměnili senioři, kterým se zde daří.

Budova dnešního obecního úřadu v Černavě č.p.80 sloužila od jara 1960 zprvu jako dětský útulek, ale po 8 měsících již jako řádná mateřská škola. Tento objekt byl v letech 1959-60 velmi dobře opraven a adaptován na učebnu, ložnici, kuchyň a byt pro ředitelku MŠ. V té době navštěvuje školku 15-20 dětí ve věku 2-6 let z Černavy, Rájce i Tatrovic. Ještě dnes mnozí její bývalí žáčci vzpomínají na hodnou paní ředitelku slečnu Jungwirtovou, později provdanou Poláčkovou, po ní pak na paní ředitelku Wunschovou, učitelku Helgu Lončíkovou, kuchařku paní Ernu Šebelíkovou a paní Gerlindu Surou, která se starala o pořádek a chodila s kárkou do Rájce nakupovat.

Bohužel pro nedostatek dětí (pod 5) byla MŠ k 1.9.1970 změněna na dětský útulek a pěstounkou se stává Heidrun Kempfová. Za 2 měsíce se však i tento útulek ruší. V roce 1971 sem byl přestěhován Místní národní výbor v Černavě a poštovní úřad.

Samosprávě a poštovně slouží tato budova dodnes.

Václav Pelikán st.- kronikář obce

Co se událo od posledního vydání Černavanu

Tato rubrika je obvykle naplněna komentářem tradičních i nově plánovaných akcí, které se u nás konají. Plánované sice byly, ale z pochopitelných důvodů v době, kdy byl společenský život kvůli pandemii v útlumu, se neuskutečnily.

Plánovali jsme oblíbený jarní úklid, velikonoční výstavu, výlet do Plas, otevírání nové sezóny v muzeu s gulášovou soutěží, cyklistickou výpravu, vítání jara a podzimu, Den dětí, koncert, drakiádu, dýňobraní, lampionový průvod, Mikulášskou, a tradiční předvánoční a vánoční akce, které jsou milou příležitostí ke vzájemnému setkávání. Jakoby nám koronavirus právě končící rok vygumoval. Nejsme ale o rok mladší a díky uzavřeným školám ani vzdělanější.

Fotbalový turnaj - jediná realizovaná akce druhého pololetí

V sobotu 29. srpna, kdy na krátký čas nebylo omezeno setkávání lidí, se uskutečnil na hřišti v Rájci fotbalový turnaj O pohár starosty Černavy.

Bohužel turnaj proběhl bez zásadní účasti místních sportovců i diváků, a tak za Černavu nastoupil pouze J.Krouza a B.Surý ml., zbytek byl poskládán z náhodných kolemjdoucích. Celkem se sešly tři týmy a rozhodčí F. Puki mohl turnaj ukončit závěrečným hvizdem už v poledne.

Vzhledem k nízkému zájmu o tento turnaj ze strany místních sportovců i občanů je další pokračování této fotbalové atrakce v příštím roce nepravděpodobné.

Kontakt na revize kotlů

Vzhledem k povinným revizím kotlů a mnohým dotazům směřovaným na obecní úřad, Vám nabízíme kontakty na odborně způsobilé osoby, které shromažďuje Hospodářská komora ČR <http://www.komora.cz/aktualni-zpravodajstvi/aktuality-1/kontroly-technickeho-stavu-a-provozu-kotlu-v-roce-2016.aspx> ve spolupráci s Asociací podniků topenářské techniky a zveřejňuje je na stránkách <http://www.aptt.cz/opravneni-ozo.php>. Na této adrese zadáte kraj a pak typ kotle.

Upozornění před zimou

V případě náhlého přívalu sněhu na našich komunikacích berte prosím v úvahu možnosti nasazení techniky v dané chvíli a v daném místě. Kdyby kalamitní stav trval déle, využijte k parkování odstavná parkoviště v obci – u hřiště a pohostinství v Rájci, v Černavě pak u obecního úřadu.

Děkujeme za pochopení.

Realizace akcí roku 2020

V tomto roce jsme bez pomoci dotačních programů realizovali opravy místních komunikací ve výši 1 532 864,30 Kč, zhotovili jsme přístřešek u vchodu do budovy obecního úřadu, kontejnerová stání v Kobelci, v Rájci a před domem seniorů, opravili a vymalovali autobusové zastávky a vysadili řadu keřů v bývalé aleji u zvonice a u dětského hřiště. V současné době probíhá rekonstrukce přístavby sálu. Všem, kteří se na těchto pracích podíleli, děkujeme.

Žádosti

Povinné označení domů

Žádáme všechny majitele rodinných domů i rekreačních objektů, aby na viditelné místo připevnili domovní popisná i evidenční čísla, která tak umožní lepší a rychlejší orientaci doručovatelům, záchranné službě, hasičům a dalším. Tuto povinnost ukládá § 32 zákona 128/2000 Sb., zákon o obcích.

Upozornění k odstranění a okleštění stromů a jiných porostů

Žádáme vlastníky stromů, keřů a popřípadě popínavých rostlin, které zasahují do veřejných prostranství, aby provedli odstranění a okleštění stromů a jiných porostů. Tyto dřeviny znesnadňují údržbu obecních cest a mohou způsobit poškození vozidel.

Stejná žádost se týká vlastníků nemovitostí, přes něž vede nadzemní elektrické vedení nebo na něž zasahuje ochranné pásmo. V tomto ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno nechat růst porosty nad výšku 3 metry.

Odstranění a okleštění stromů a jiných porostů se provádí v období vegetačního klidu, tedy od 1.10. – 30.3., dle zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Plán aktivit na rok 2021

Vzhledem k nepředvídatelné situaci budeme řešit konání případných akcí v závislosti na aktuálním společenském klimatu. Informace o tom budou zveřejňovány na stránkách obce a obecních vývěškách.

Slovo na závěr

Vážení spoluobčané,

utekl další rok, který přinesl velké změny do našich životů, prověřil naši sounáležitost, pokoru i toleranci a těžko asi na něj budeme jednou rádi vzpomínat. Přejeme vám i sobě, abychom se v tom dalším společně setkávali, abychom ho plně prožívali a pak na něj vzpomínali s radostí.

Prožijte krásné Vánoce, připijte si na nový rok a opatrujte se.

Vaši zastupitelé

Textová část: Mgr. Milena Částková

Obrazová část: Živa Lípová, Vladimír Zálešák